

SAOPŠTENJE 150/2024

Datum objave:
06.11.2024.

Statistika stranih filijala - IFATS

2023. godina

Statistika stranih filijala opisuje djelatnost poslovnih subjekata koji su rezidenti u izvještajnoj državi - Crnoj Gori, a pod kontrolom su stranih poslovnih subjekata (pravnih i/ili fizičkih lica).

Posmatrani su poslovni subjekti u kojima je učešće stranog kapitala (jedne ili više zemalja) u ukupnom kapitalu 50% i više. Osnovni cilj ove statistike jeste da pokaže učešće ovih poslovnih subjekata u domaćoj ekonomiji i njihov uticaj na nju.

Ovim istraživanjem u 2023. godini u Crnoj Gori obuhvaćeno je 851 poslovnih subjekata (sektori B-J, L-N) koji čine oko 97% ukupne vrijednosti proizvodnje poslovnih subjekata koji su u stranom vlasništvu.

Ključni pokazatelji:

Učešće u ukupnom broju poslovnih
subjekata
2,4%

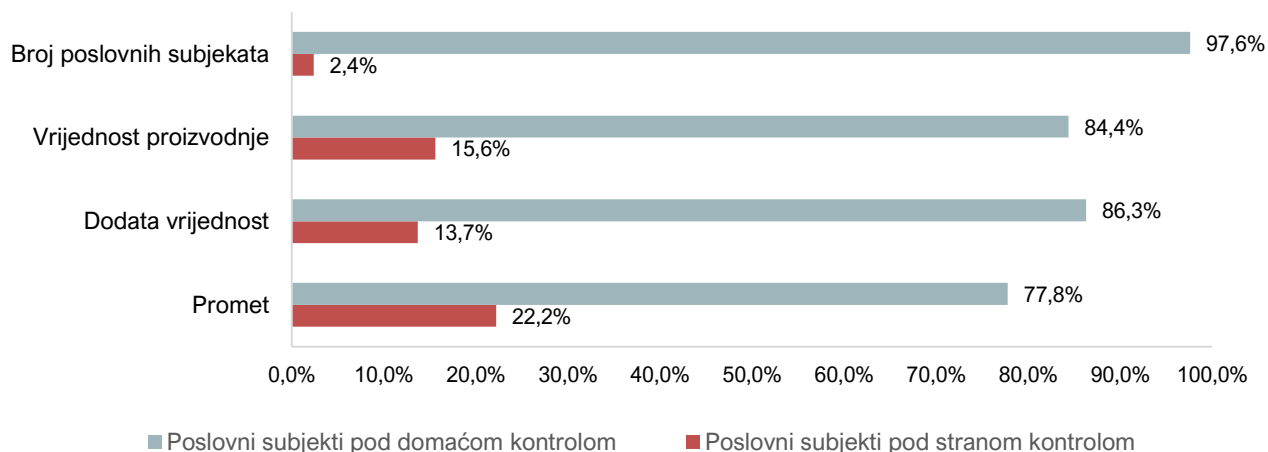
Učešće u ukupnoj dodatoj
vrijednosti
13,7%

Učešće broja poslovnih subjekata u stranom vlasništvu u Crnoj Gori u ukupnom broju svih aktivnih poslovnih subjekata koji su podnijeli finansijske izvještaje iznosi 2,4%, dok je učešće istih u ukupnoj dodatoj vrijednosti 13,7% (sektori B-J, L-N).

Posmatrano po zemljama porijekla vlasništva kapitala obuhvaćenih poslovnih subjekata, rezultati su:

- 24,3% poslovnih subjekata u stranom vlasništvu je iz zemalja članica Evropske unije, dok je 75,7% iz zemalja koje nisu članice Evropske unije¹;
- 34,3% vrijednosti prometa ostvarene od strane poslovnih subjekata u stranom vlasništvu je iz zemalja članica Evropske unije, dok je 65,7% iz zemalja koje nisu članice Evropske unije;
- 36,6% vrijednosti proizvodnje ostvarene od strane poslovnih subjekata u stranom vlasništvu je iz zemalja članica Evropske unije, dok je 63,4% iz zemalja koje nisu članice Evropske unije;
- 38,4% dodate vrijednosti ostvarene od strane poslovnih subjekata u stranom vlasništvu je iz zemalja članica Evropske unije, dok je 61,6% iz zemalja koje nisu članice Evropske unije.

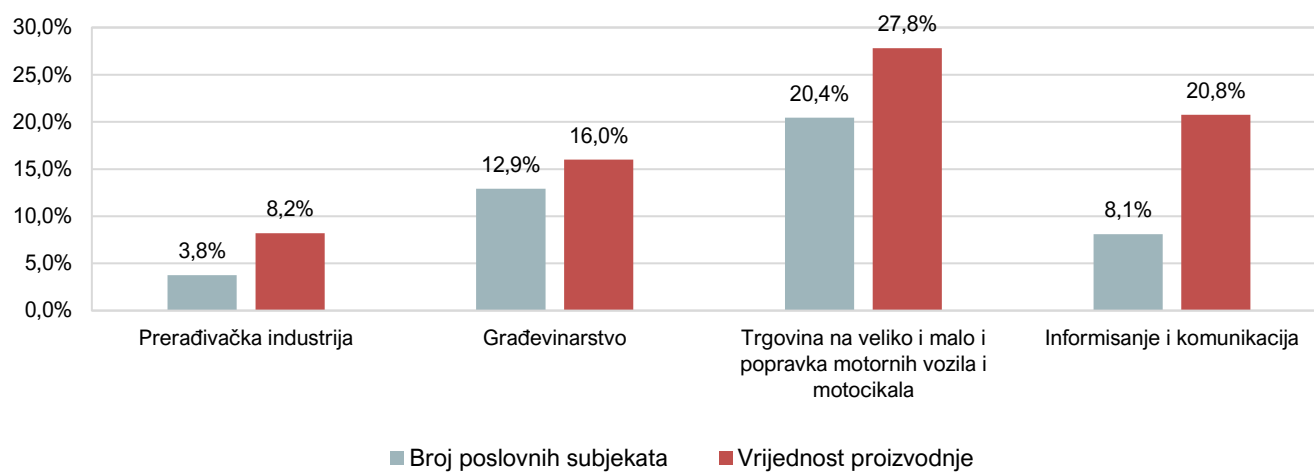
¹ U okviru zemalja koje nisu članice EU, obuhvaćene su zemlje: Velika Britanija, Kina, Turska, Švajcarska, Srbija, Rusija, SAD, Norveška, Japan, Republika Sjeverna Makedonija, Bosna i Hercegovina, Albanija, Bjelorusija, Ukrajna, Ujedinjeni Arapski Emirati, Panama, Lihtenštajn, Sejšeli itd.

Grafik 1. Poslovni subjekti pod domaćom i stranom kontrolom**Tabela 1.** Statistika stranih filijala, po zemljama

	Broj poslovnih subjekata	Promet, u hilj. Eur	Vrijednost proizvodnje, u hilj. Eur	Međufazna potrošnja, u hilj. Eur	Dodata vrijednost, u hilj. Eur
Ukupno	851	2 570 444,2	1 238 844,3	749 218,0	478 888,1
Austrija	16	181 047,6	65 754,0	45 755,7	20 998,2
Bosna i Hercegovina	33	78 525,1	24 518,8	12 919,8	12 599,0
Britanska Djevičanska ostrva	4	5 214,0	1 822,3	1 462,9	1 059,4
Holandija	19	102 612,3	94 471,9	46 468,9	33 002,9
Hrvatska	22	136 676,4	60 400,8	24 396,5	19 004,3
Italija	21	28 079,1	24 724,4	12 230,8	14 493,6
Kina	8	83 648,8	57 064,9	36 983,3	20 481,6
Kipar	25	144 920,2	78 892,6	56 458,6	25 434,0
Njemačka	15	18 154,4	12 452,6	8 343,4	6 109,1
Poljska	8	17 060,4	15 914,0	6 802,8	11 111,2
Slovenija	32	261 386,1	66 878,0	38 961,0	24 917,0
Srbija	179	718 659,8	314 895,9	154 256,0	121 071,8
Švajcarska	21	297 404,9	92 309,0	78 559,3	44 749,7
Turska	83	99 715,5	69 521,6	31 622,7	26 898,9
Ujedinjeni Arapski Emirati	9	146 604,0	22 257,1	17 425,8	8 831,3
Velika Britanija	32	28 182,7	21 500,1	10 521,6	12 278,6
Ostale zemlje	324	222 553,0	215 466,2	166 048,6	75 847,6

Posmatrano po zemljama, najveće učešće vrijednosti proizvodnje u ukupnoj ostvarenoj vrijednosti proizvodnje, ostvarila su preduzeća čiji kapital je iz Srbije, i to 25,4%, dok je njihovo učešće u ukupnom broju obuhvaćenih poslovnih subjekata iznosilo 21,0%. Sa druge strane, 2,2% obuhvaćenih poslovnih subjekata sa kapitalom iz Holandije ima učešće od 7,6% vrijednosti proizvodnje u ukupnoj ostvarenoj vrijednosti proizvodnje poslovnih subjekata u stranom vlasništvu.

Grafik 2. Sektori sa najvećim učešćem u ukupnom broju i vrijednosti proizvodnje obuhvaćenih poslovnih subjekata u stranom vlasništvu

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika stranih filijala opisuje djelatnost poslovnih subjekata koji su rezidenti u izvještajnoj državi - Crnoj Gori, a pod kontrolom su stranih poslovnih subjekata (pravnih i/ili fizičkih lica).

Korišćeni okvir za statistiku stranih filijala (IFATS) je registar istraživanja o stranim direktnim investicijama dobijen od strane Centralne banke Crne Gore.

Definicije

Broj poslovnih subjekata odnosi se na poslovne subjekte koji su rezidenti u izvještajnoj državi (Crna Gora), a pod kontrolom su stranih poslovnih subjekata (pravnih i/ili fizičkih lica) i pri tome su bili aktivni barem dio izvještajnog perioda.

Promet obuhvata obračunate prihode od prodaje proizvoda roba i usluga od strane izvještajne jedinice trećim stranama tokom referentnog perioda bez PDV-a.

Vrijednost proizvodnje se definiše kao tržišna vrijednost svih proizvedenih roba i usluga.

Intermedijalna potrošnja po nabavnim cijenama je vrijednost proizvoda i usluga koji se transformišu koriste ili troše u procesu proizvodnje.

Bruto dodata vrijednost predstavlja razliku između bruto vrijednosti proizvodnje i intermedijalne (međufazne) potrošnje.

Povjerljivost

Agregirani podaci kod kojih postoji razlog za povjerljivost (zbog malog broja jedinica, pravila dominantnosti ili sekundarne povjerljivosti) u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl. list CG" br. 18/12 i 47/19) se ne objavljuju.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Statistika stranih filijala – FATS](#)